

नागरी हक्क संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी व दोषसिध्दीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी
करण्यात आलेली उपाययोजना

अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रसिध्दी व प्रभावी अंमलबजावणीकरीता ना.ह.सं. विभागाचे अधिकारी यांच्याकडून पोलीस ठाणे स्तरावर कार्यशाळा घेण्यात येतात.

अ.क्र	वर्ष	कार्यशाळा
१	सन 2019	817
२	सन 2020	190
३	सन 2021	426
४	सन 2022	1403
५	सन 2023	1493
६	सन 2024 (डिसेंबर पर्यंत)	1260

घटनास्थळी शांतात राखण्यासाठी व अत्याचाराच्या घटनांची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी समाजातील विविध घटकांच्या जातीय सलोखा बैठका घेण्यात येतात. गेल्या ५ वर्षात खालील प्रमाणे जातीय सलोखा बैठका घेण्यात आलेल्या आहेत.

अ.क्र	वर्ष	जातीय सलोखा बैठक
१	सन 2019	921
२	सन 2020	343
३	सन 2021	362
४	सन 2022	808
५	सन 2023	880
६	सन 2024 (डिसेंबर पर्यंत)	889

गुन्हे आढावा :-

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अन्वये १ जानेवारी, २०१९ ते ३१ डिसेंबर २०२४ पर्यंत राज्यात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची परिक्षेत्रनिहाय माहिती.

(अनुसूचित जाती + अनुसूचित जमाती + ना.ह.सं. कायदा)

अ.क्र.	परिक्षेत्र	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Difference (2023-2024)
1	मुंबई	53	42	50	60	57	69	12
2	कोकण	148	192	237	287	333	330	-3
3	नाशिक	342	453	393	482	518	578	60
4	कोल्हापूर	755	799	820	913	954	989	35
5	छ.संभाजी नगर	312	471	449	472	576	607	31
6	नांदेड	348	468	423	425	469	506	37
7	अमरावती	412	484	474	532	533	466	-67
8	नागपूर	341	337	287	336	354	394	40
9	रेल्वे	4	4	2	3	8	3	-5
	एकूण	2715	3250	3135	3510	3802	3942	140

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा,
१९५५ अंतर्गत ३१ डिसेंबर २०२४ अखेर परिक्षेत्रनिहाय पोलीस तपासावर व न्यायालयात प्रलंबित
गुन्ह्यांची माहिती

अ. क्र.	परिक्षेत्र	३१ डिसेंबर २०२४ अखेर ६० दिवसांपेक्षा जास्त काळ पोलीस तपासावर प्रलंबित गुन्हे				३१ डिसेंबर २०२४ अखेर न्यायालयात प्रलंबित गुन्हे			
		अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा
१	मुंबई	57	10	67	0	227	23	250	9
२	कोकण	87	27	114	1	1075	707	1782	20
३	नाशिक	67	16	83	0	1704	868	2572	15
४	कोल्हापूर	105	10	115	0	4580	397	4977	37
५	छ.संभाजी नगर	50	9	59	0	1895	368	2263	0
६	नांदेड	83	19	102	0	2256	322	2578	14
७	अमरावती	113	17	130	0	2307	861	3168	3
८	नागपूर	21	5	26	0	1343	640	1983	3
९	रेल्वे	0	0	0	0	22	1	23	0
	एकूण	583	113	696	1	15409	4187	19596	101
	एकूण (SC+ST+PCR)			697				19697	

DECEMBER 2024 MONTHLY REPORT

Sr.No.	Tital	SC	ST	PCR	Total
1	Charge sheets filed in the Courts	236	67	0	303
2	Cases pending with duration of pendency (Police)	583	113	1	697
	More than 60 days				
	Cases pending with duration of pendency (Court)	15409	4187	101	19697
3	Cases acquitted and reasons	90	14	0	104
					<ul style="list-style-type: none"> • Insufficient Evidence • Panch withenss hostile • Complainat hostile • Inconsistency/contradication in the deposition/evidenes of the complainant and witnesses • Charge not proved • Non production of caste certificate of the complainant/ accused • Others
4	In Case of non-compliance of duties under the scheduled caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act1989 and action initiated under section 4 of the act	0	0	0	0
5	Convictions ordered in DEC 2024 by Courts in POA and PCR Act	8	3	0	11
6	Appeals Filed in DEC 2024 by Courts in POA and PCR Act	0	0	0	0
7	Number of Counter Cases registered against SC-ST victims after registration of FIR under POA Act 1989 and PCR Act 1955 and steps taken by the state government to prevent counter cases.	21	2	0	23
8	Infomation on Exclusive Special courts setup under POA Act 89/ Rules 95 and districts where theses courts are functioning. If not the reasons thereof.	<p>Exclusive Special Courts were proposed in six places but only five Exclusive Special Courts are working at Mumbai, Thane, Pune, Aurangabad & Nagpur. (Nashik Exclusive Court is sanctioned but yet to start).</p> <p>Rest of Maharashtra districts Session Courts Acting as special court in POA cases.</p>			

Police Pendency Situation (DEC 2024)

Sr. No.	Range	Above 5 Years	Above 4 Years	Above 3 Years	Above 2 Years	Above 1 Years	Above 6 Months	Above 3 Months	Above 2 Months	Total
1	Mumbai	21	2	2	5	8	11	10	8	67
2	Konkan	20	4	6	7	16	21	26	15	115
3	Nashik	01	1	0	2	9	28	20	22	83
4	Kolhapur	18	2	1	11	8	23	31	21	115
5	Ch. Sambhaji Nagar	0	0	0	0	4	10	23	22	59
6	Nanded	1	0	2	0	3	24	41	31	102
7	Amaravati	10	8	8	10	23	23	29	19	130
8	Nagpur	1	2	3	1	4	3	11	1	26
9	Railway	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Total	72	19	22	36	75	143	191	139	697